

ZOEK, MAAR EXPERT IS OPTIMISTISCH

“Ja, we gaan ooit fiscale fraude kunnen stoppen”

zeven rijkste landen, heeft deze zomer in Londen beslist dat multinationals voortaan wereldwijd worden belast aan een minimaal tarief van 15 procent. De EU heeft een Belastingobservatorium opgericht om de fiscale ontduiking en de meest agressieve vormen van belastingplanning in kaart te brengen. En Europa raakte het eens over een transparantieregeling waarbij grote multinationals met een omzet van meer dan 750 miljoen euro moeten bekendmaken hoeveel belastingen ze per land betalen. Nog een voorbeeld? Dat het ooit zo geroemde Zwitserse bankgeheim een stille dood stierf, een gevolg van de Swiss Leaks. En dat in 2016 in ons land een Bijzondere Kamercommissie met aanbeve-

lingen kwam, is te linken aan de Panama Papers.”

Is dat niet allemaal voor de show? Die Kamercommissie leverde toch bitter weinig op?

“Het klopt dat van de 119 aanbevelingen die die Kamercommissie deed, er slechts een goeie veertig zijn uitgevoerd. Blijkbaar ontbrak de wil bij de toenmalige politieke meerderheid. En ook de huidige regering lijkt in hetzelfde bedje ziek. Maar of je het glas nu halfvol of halfleeg ziet, je kan niet ontkennen dat de Leaks- en Papers-onderzoeken een en ander in beweging hebben gezet. Al had het ook voor mij gerust veel meer mogen zijn.”

Bewijst dit niet vooral dat een klein land eigenlijk niet veel kan beginnen tegen die internationale fiscale spijstechnologie?

“Als je bedoelt of fiscale privileges niet beter op Europees of zelfs op wereldniveau worden aangepakt, dan geef ik u gelijk. Maar dat ontslaat dat kleine landje er niet van tijdens internationale bijeenkomsten zijn nek uit te steken. Alleen moet het dat willen, natuurlijk.”

En er moet een draagvlak voor bestaan bij de bevolking, zeggen politici.

“Maar dat is er wel degelijk. Uit een opinieonderzoek van professor Michel Maus aan de VUB blijkt onder-

meer dat twee op de drie Belgen het huidige belastingsysteem onrechtvaardig vinden en dat de helft van de Belgen niet zozeer vindt dat de globale belastingdruk moet verlagen, maar wel dat die druk eerlijker moet worden verdeeld. Bovendien verwerpt meer dan de helft het idee van belastingontwijking en zetten acht op de tien Belgen zich met klem af tegen al wat fraude mogelijk maakt. Dat zegt toch genoeg?”

Geloof u écht dat fiscale fraude ooit een halt kan worden toegevoerd?

“Eerlijk? Jawel! De trein is langzaam maar zeker aan het bewegen. Het wordt een moeilijk proces, maar ik denk niet dat het nog tegen te houden is. Hoeveel groter zou de belastbare basis niet worden voor elke overheid als multinationals en superrijken zoals iedereen normaal belastingen zouden betalen? Onderzoeken als de Pandora Papers houden de druk op de ketel, de publieke verantwoordiging doet de rest. Misschien moeten we met z'n allen gewoon nóg kwader worden: als die multinationals en superrijken onze wegen, gezondheidsdiensten, scholen en andere voordelen van onze welvaartsstaat gebruiken, dat ze dan ook hun deel van de financiering op zich nemen.”

INFO

“Wanneer stoppen de fiscale privileges?” van Bob Michiels wordt uitgegeven bij Lannoo-Kritak.

- Wat? 1,3 miljoen gelekte bestanden.
- Conclusie? Op de Bahama's zijn tussen 1990 en 2016 meer dan 175.000 offshore-bedrijven opgericht.
- Wie? Opvallendste namen zijn de gewezen Nederlandse EU-commissaris Neelie Kroes en Dexia, dat jarenlang Luxemburgse en Zwitserse rekeningen had verborgen achter schermvennootschappen op de eilanden.

- Wat? 11,5 miljoen e-mails, oorkondes, verdragen, declaraties en bankafschriften rond het gespecialiseerde advocatenkantoor Mossack Fonseca.
- Conclusie? Mossack Fonseca richtte 214.000 brievenbusfirma's op in 21 belastingparadijzen om klanten te helpen hun vermogen te verhullen en belastingen te ontduiken.
- Wie? Koning van Saudi-Arabië, zus van de Spaanse koning Juan Carlos, schoonbroer van de Chinese president Xi Jinping, Voetballegendes Lionel Messi en Michel Platini, cineast Pedro Almodovar, gewezen IMF-baas Dominique Strauss-Kahn, Cirque du Soleil-baas Franco Dragone en AB InBev-familie De Spoelberch, een van de rijkste van ons land. Nog 730 andere landgenoten worden in het dossier genoemd.

- Wat? 100.000 klantenrekeningen en 20.000 offshorebanken van de Britse bank HSBC in Genève.
- Conclusie? Circa 106.000 klanten van het Zwitserse filiaal van HSBC hebben alles samen ruim 180 miljard euro aan belastingen ontrokken.
- Wie? Opvallende namen als David Bowie, Joan Collins, Michael Schumacher, de prins en prinses van Kent en de koning van Marokko. Ook topcriminel, drugdealers en wapenhandelaars. Onder hen ruim 3.000 Belgen, die samen 6,2 miljard euro in Zwitserland hadden geparkeerd.

- Wat? Honderden vertrouwelijke belastingakkoorden tussen de Luxemburgse fiscus en honderden multinationals en vermogende families.
- Conclusie? Via 'rulings' – dat zijn geheime belastingakkoorden op maat – moesten de partijen veel minder belastingen betalen.
- Wie? Onder andere Pepsi, Ikea, AIG, Abbott Laboratories, Disney en Skype. Ook 26 van de rijkste families en grootste bedrijven van ons land. Niet illegaal, maar de Belgische fiscus liep zo wel miljarden mis.

- Wat? 120.000 gelekte bankrekeningen uit belastingparadijzen als de Britse Maagdeneilanden, Mauritius, de Bahama's, Bermuda en Cyprus, en fiscale vrijhavens als Nederland en Luxemburg.
- Conclusie? Bedrijven en banken blijken op grote schaal belastingen te ontwijken. Fiscale paradijzen bieden wereldwijd onderdak aan circa 25.000 miljard euro.
- Wie? Onder andere Google, Amazon, Apple, Ikea en – dichter bij huis – Dexia en Fortis.

 De Keniaanse president Uhuru Kenyatta, die zich tijdens de verkiezingen opwierp als baken tegen corruptie en voorstander van meer transparantie, blijkt samen met zes familieleden – onder wie zijn moeder, een broer en twee zussen – minstens 30 miljoen dollar geparkeerd te hebben in diverse offshorebedrijven.

 De Pakistaanse premier Imran Khan profileert zich als anti-corruptiestrijder maar blijkt in hetzelfde bedje ziek als zijn voorganger, Nawaz Sharif. Die laatste werd ten val gebracht nadat zijn naam was opgedoken in de Panama Papers, Imran Khans naam is nu gevallen in de Pandora Papers. De premier zou miljoenen dollars hebben verstuurd naar rekeningen in belastingparadijzen.

 Gewezen IMF-topman Dominique Strauss-Kahn verzilvert zijn miljoeneninkomsten die hij als financieel consultant opstrijkt zo goed als belastingvrij via een firma die hij – volledig wettelijk – heeft gevestigd in een fiscale vrijhaven in Marokko, waar hij officieel woont.

Naast politici vermeldt de Pandora Papers ook wereldsterren als Shakira, Elton John, Julio Iglesias, oud-Beate Ringo Starr en het Duitse ex-topmodel Claudia Schiffer. Daarnaast worden nog 133 miljardairs uit 45 landen geïdentificeerd. Het gaat om wapenhandelaars, maffiosi (onder wie Raffaele Amato, een van de inspiratiebronnen van de maffiafilm 'Gomorra') en verscheidene personen uit de naaste omgeving van de Russische president Vladimir Poetin (onder wie een vermeende minnares). Een woordvoerder van het Kremlin heeft die beschuldigingen overigens ontkend.

